

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șaptea)

25 mai 2023*

„Trimitere preliminară – Politica privind azilul – Procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale – Directiva 2013/32/UE – Articolul 33 alineatul (2) litera (d) – Procedura de examinare a unei cereri – Cereri inadmisibile – Cerere ulterioară – Returnarea voluntară și îndepărtarea”

În cauza C-364/22,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Verwaltungsgericht Minden (Tribunalul Administrativ din Minden, Germania), prin decizia din 2 martie 2022, primită de Curte la 7 iunie 2022, în procedura

J.B.,

S.B.,

F.B., reprezentat legal de J.B. și de S.B.,

împotriva

Bundesrepublik Deutschland,

CURTEA (Camera a șaptea),

compusă din doamna M. L. Arastey Sahún, președintă de cameră, și domnii N. Wahl și J. Passer (raportor), judecători,

avocat general: domnul N. Emiliou,

grețier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul german, de J. Möller și A. Hoesch, în calitate de agenți;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;

* Limba de procedură: germana.

– pentru Comisia Europeană, de J. Hottiaux și H. Leupold, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (JO 2013, L 180, p. 60).
- 2 Această cerere se înscrie în cadrul unui litigiu între J.B., S.B. și fiica lor F.B., pe de o parte, și Bundesrepublik Deutschland (Republica Federală Germania), pe de altă parte, în legătură cu respingerea cererilor lor de azil ca inadmisibile.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2004/83/CE

- 3 Figurând în capitolul V din Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO 2004, L 304, p. 12, rectificare în JO 2005, L 204, p. 24, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 52), intitulat „Condiții care trebuie îndeplinite pentru a fi considerat persoană ce poate beneficia de protecție subsidiară”, articolul 15 din această directivă, intitulat „Vătămări grave”, prevedea:

„Vătămările grave sunt:

- (a) pedeapsa cu moartea sau execuția;
 - (b) tortura sau tratamentele sau pedepsele inumane sau degradante aplicate unui solicitant în țara de origine;
 - (c) amenințările grave și individuale la adresa vieții sau a persoanei unui civil ca urmare a violenței generalizate în caz de conflict armat intern sau internațional.”
- 4 Articolul 17 din directiva menționată, intitulat „Excluderea”, prevedea motivele care permiteau excluderea unui resortisant al unei țări terțe sau a unui apatrid din categoria persoanelor eligibile pentru protecție subsidiară.

- 5 Articolul 18 din aceeași directivă, intitulat „Acordarea statutului conferit prin protecție subsidiară”, prevedea:

„Statele membre acordă statutul conferit prin protecție subsidiară unui resortisant al unei țări terțe sau unui apatrid eligibil pentru protecție subsidiară în conformitate cu capitolele II și V.”

- 6 Directiva 2004/83 a fost abrogată prin Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (JO 2011, L 337, p. 9).

Directiva 2013/32

- 7 Articolul 2 din Directiva 2013/32, intitulat „Definiții”, prevede:

„În sensul prezentei directive:

[...]

- (b) «cerere de protecție internațională» sau «cerere» înseamnă cererea depusă de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid în scopul obținerii protecției din partea unui stat membru, care poate fi înțeleasă ca solicitarea statutului de refugiat sau de protecție subsidiară, și prin care nu se solicită în mod explicit alt tip de protecție care se află în afara domeniului de aplicare al Directivei [2011/95] și care poate fi cerut separat;

[...]

- (e) «decizie finală» înseamnă o decizie de acordare sau nu a statutului de refugiat sau de protecție subsidiară resortisantului unei țări terțe sau apatridului în temeiul Directivei [2011/95] și care nu mai este susceptibilă de a fi supusă niciunei căi de atac în cadrul capitolului V din prezenta directivă, indiferent dacă respectiva cale de atac are sau nu ca efect de a permite solicitanților să rămână pe teritoriul statelor membre în cauză până la soluționarea acesteia;

[...]

- (q) «cerere ulterioară» înseamnă o cerere suplimentară de protecție internațională depusă după adoptarea unei decizii finale privind cererea anterioară, inclusiv cazurile în care solicitantul și-a retras în mod explicit cererea și cazurile în care autoritatea decizională a respins o cerere în urma retragerii implicite a acesteia în conformitate cu articolul 28 alineatul (1).”

- 8 Articolul 33 din Directiva 2013/32, intitulat „Cereri inadmisibile”, prevede la alineatul (2) litera (d):

„Statele membre pot considera o cerere de protecție internațională ca inadmisibilă numai în cazul în care:

[...]

(d) cererea este o cerere ulterioară, în cazul în care nu au apărut sau nu au fost prezentate de către solicitant elemente sau date noi referitoare la examinarea menită să stabilească dacă solicitantul îndeplinește condițiile pentru a fi beneficiar de protecție internațională în temeiul Directivei [2011/95].”

9 Articolul 40 din Directiva 2013/32, intitulat „Cereri ulterioare”, are următorul cuprins:

„(1) În cazul în care o persoană care a depus o cerere de protecție internațională într-un stat membru face declarații noi sau depune o cerere ulterioară în același stat membru, statul membru respectiv examinează aceste noi declarații sau elementele cererii ulterioare în cadrul examinării cererii anterioare sau în cadrul examinării deciziei care face obiectul unei căi de atac judiciare sau administrative, în măsura în care, în acest cadru, autoritățile competente pot lua în considerare și ține seama de toate elementele care stau la baza noilor declarații sau cererii ulterioare.

(2) În scopul luării unei decizii privind admisibilitatea unei cereri de protecție internațională în conformitate cu articolul 33 alineatul (2) litera (d), o cerere ulterioară de protecție internațională este supusă mai întâi unei examinări preliminare pentru a se stabili dacă au apărut sau au fost prezentate de către solicitant elemente sau date noi care se referă la examinarea menită să stabilească dacă solicitantul îndeplinește condițiile pentru a fi beneficiar de protecție internațională în temeiul Directivei [2011/95].

(3) În cazul în care în cadrul examinării preliminare menționate la alineatul (2) se ajunge la concluzia că au apărut sau au fost prezentate de solicitant elemente sau date noi care sporesc semnificativ probabilitatea ca solicitantul să îndeplinească condițiile pentru a fi beneficiar de protecție internațională în temeiul Directivei [2011/95], cererea este examinată în continuare în conformitate cu capitolul II. De asemenea, statele membre pot să prevadă alte motive pentru examinarea în continuare a unei cereri ulterioare.

[...]”

Regulamentul Dublin III

10 Articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (JO 2013, L 180, p. 31, denumit în continuare „Regulamentul Dublin III”) prevede:

„Obligațiile prevăzute la articolul 18 alineatul (1) literele (c) și (d) încetează când statul membru responsabil poate stabili, când i se solicită reprimirea unui solicitant sau a unei alte persoane, astfel cum se prevede la articolul 18 alineatul (1) litera (c) sau (d), că persoana în cauză a părăsit teritoriul statului membru ca urmare a respectării unei decizii de returnare sau a unui ordin de expulzare emise în urma retragerii sau respingerii cererii.

O cerere depusă după o expulzare efectivă este considerată o cerere nouă care dă naștere unei noi proceduri de determinare a statului membru responsabil.”

Dreptul german

Legea privind dreptul de azil

- 11 Articolul 29 alineatul (1) punctul 5 din Asylgesetz (Legea privind dreptul de azil) (BGBl. 2008 I, p. 1798), în versiunea aplicabilă litigiului principal, prevede:

„O cerere de azil este inadmisibilă atunci când:

5. În cazul unei cereri ulterioare, în sensul articolului 71, sau al unei a doua cereri, în sensul articolului 71a, nu este necesară desfășurarea unei noi proceduri de azil.”

- 12 Articolul 71 din această lege, intitulat „Cererea ulterioară”, prevede la alineatul (1):

„În cazul în care, după retragerea sau respingerea definitivă a unei cereri de azil anterioare, străinul depune o nouă cerere de azil (cerere ulterioară), este deschisă o nouă procedură de azil numai în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 51 alineatele (1)-(3) din Verwaltungsverfahrensgesetz [(Legea privind procedura administrativă) (BGBl. 2013 I, p. 102)]; obligația de examinare revine Bundesamt [für Migration und Flüchtlinge (Oficiul Federal pentru Migrație și Refugiați, Germania)]. [...]”

Legea privind procedura administrativă

- 13 Articolul 51 din Legea privind procedura administrativă, în versiunea aplicabilă litigiului principal, intitulat „Revizuirea procedurii”, prevede la alineatul (1):

„La cererea persoanei interesate, autoritatea trebuie să decidă cu privire la anularea sau la modificarea unui act administrativ definitiv:

1. dacă situația de fapt sau de drept pe baza căreia a fost emis actul s-a modificat, după adoptarea acestuia, în favoarea persoanei interesate;
2. dacă există noi elemente de probă care ar fi determinat o decizie mai favorabilă pentru persoana interesată;

[...]”

Legea privind șederea străinilor

- 14 Articolul 60 din Aufenthaltsgesetz (Legea privind șederea străinilor) (BGBl. 2008 I, p. 162), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumită în continuare „Legea privind șederea străinilor”), intitulat „Interzicerea îndepărtării”, prevede la alineatele (2), (3), (5) și (7):

„(2) Un străin nu poate fi îndepărtat către un stat în care există un pericol concret ca acest străin să fie supus torturii sau pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante.

(3) Un străin nu poate face obiectul unei măsuri de îndepărtare către un stat dacă acest stat îl caută pentru o infracțiune și dacă există un pericol de condamnare la moarte sau de executare a pedepsei cu moartea. [...]”

[...]

(5) Un străin nu poate face obiectul unei măsuri de îndepărtare atunci când din aplicarea [Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950,] rezultă că îndepărtarea nu este permisă.

[...]

(7) Trebuie să se renunțe la îndepărtarea unui străin către un alt stat în cazul în care, în statul respectiv, există un pericol concret și considerabil pentru integritatea corporală, viața sau libertatea acestui străin. Un străin nu poate fi îndepărtat către un alt stat dacă, în calitate de membru al populației civile în statul respectiv, este expus unui pericol individual considerabil pentru integritatea corporală sau viața sa în contextul unui conflict armat internațional sau național. Pericolele la care populația sau categoria de populație din care face parte străinul este, în general, expusă, prevăzute de prima sau de a doua teză, trebuie să fie luate în considerare cu ocazia emiterii de ordine în temeiul articolului 60a alineatul (1) prima teză.”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

- 15 Reclamanții din litigiul principal sunt resortisanți libanezi. J.B. a intrat în Germania în cursul lunii noiembrie 2000 și a depus o cerere de azil la 29 noiembrie 2000. La 13 decembrie 2000, oficiul competent a respins această cerere ca vădit nefondată și a constatat că nu exista niciun motiv care să interzică îndepărtarea sa. La 13 august 2001, J.B. a fost îndepărtat către Liban.
- 16 În luna martie 2010, reclamanții din litigiul principal au intrat în Germania și au depus cereri de azil la 29 martie 2010. Printr-o decizie din 18 mai 2010, oficiul competent a respins cererile formulate de S.B. și de F.B., constatând că nu erau îndeplinite condițiile de acordare a statutului de refugiat și că nu exista niciun motiv care să interzică îndepărtarea acestora. Printr-o decizie din 4 octombrie 2010, oficiul competent a respins cererea lui J.B. de inițiere a unei noi proceduri de azil. La 17 martie 2011, reclamanții din litigiul principal au părăsit în mod voluntar Germania și s-au întors în Liban.
- 17 În cursul lunii ianuarie 2021, reclamanții din litigiul principal au intrat din nou în Germania. La 11 februarie 2021, aceștia au formulat cereri de azil întemeiate în esență pe faptul că situația lor nu era sigură în Liban. Printr-o decizie din 11 august 2021, oficiul competent a declarat aceste cereri inadmisibile. Oficiul a respins de asemenea cererile de modificare a deciziilor menționate la punctul precedent, a dispus ca reclamanții din litigiul principal să părăsească teritoriul german sub sancțiunea îndepărtării către Liban și a pronunțat o interdicție de intrare și de ședere pentru o perioadă de 30 de luni de la data acestei îndepărtări.
- 18 La 18 august 2021, reclamanții din litigiul principal au introdus o acțiune împotriva acestei decizii, invocând faptul că au petrecut mai mult de zece ani în Liban și schimbarea situației din această țară după întoarcerea lor.
- 19 În această privință, instanța de trimitere observă că, până în prezent, reclamanții din litigiul principal nu au prezentat elemente de fapt sau probe noi care să justifice deschiderea unei alte proceduri de azil.

- 20 Pârâta din litigiul principal consideră că cererile de azil din 11 februarie 2021 trebuie calificate drept „cereri ulterioare”, având în vedere în special articolul 2 litera (q) și articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32. Întoarcerea în țara de origine nu ar fi suficientă pentru a constata existența unui element sau a unui fapt nou, în sensul acestei ultime dispoziții.
- 21 Instanța de trimitere a dispus efectul suspensiv al acțiunii reclamanților din litigiul principal în privința ordinului de a părăsi teritoriul german formulat în decizia din 11 august 2021.
- 22 În aceste condiții, Verwaltungsgericht Minden (Tribunalul Administrativ din Minden, Germania) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva [2013/32] trebuie interpretat în sensul că se opune unei norme naționale în temeiul căreia o nouă cerere de protecție internațională este respinsă ca inadmisibilă, indiferent dacă solicitantul în cauză s-a întors în țara sa de origine după respingerea unei cereri de protecție internațională și înainte de depunerea unei noi cereri de protecție internațională?
- 2) În cadrul răspunsului la prima întrebare, are vreo importanță dacă solicitantul în cauză a fost îndepărtat către țara sa de origine sau dacă s-a întors de bunăvoie în această țară?
- 3) Articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva [2013/32] trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să respingă ca inadmisibilă o nouă cerere de protecție internațională în cazul în care, deși decizia privind cererea anterioară nu a inclus o decizie privind acordarea statutului de protecție subsidiară, au fost totuși examinate interdicții de îndepărtare, iar această examinare este comparabilă pe fond cu examinarea acordării statutului de protecție subsidiară?
- 4) Examinarea interdicțiilor de expulzare și examinarea acordării statutului de protecție subsidiară sunt comparabile în cazul în care, în cadrul examinării interdicțiilor de expulzare, ar trebui să se examineze în mod cumulativ dacă solicitantul în cauză, în statul în care urmează să fie expulzat, este expus:
- a) unui risc concret de tortură sau de tratamente sau pedepse inumane sau degradante;
 - b) aplicării sau executării pedepsei cu moartea;
 - c) riscului unei încălcări a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale [, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950];
 - d) unui pericol concret și considerabil în privința vieții, integrității corporale sau libertății
- sau dacă,
- e) în calitate de membru al populației civile, este expus unui pericol individual considerabil pentru viața sau integritatea sa corporală, în contextul unui conflict armat internațional sau intern?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima și la a doua întrebare

- 23 Prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă, pe de o parte, articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32 trebuie interpretat în sensul că se opune ca o cerere ulterioară de protecție

internațională să fie respinsă ca inadmisibilă independent de faptul că solicitantul s-a întors în țara sa de origine după ce cererea sa de protecție internațională a fost refuzată și înainte ca el să fi depus această cerere ulterioară de protecție internațională și, pe de altă parte, dacă împrejurarea că solicitantul respectiv a fost îndepărtat sau s-a întors în mod voluntar în această țară are incidență în această privință.

- 24 Trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței Curții, articolul 33 alineatul (2) din Directiva 2013/32 enumeră în mod exhaustiv situațiile în care statele membre pot considera o cerere de protecție internațională ca fiind inadmisibilă [Hotărârea din 19 martie 2020, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompá)*, C-564/18, EU:C:2020:218, punctul 29 și jurisprudența citată].
- 25 Printre aceste situații figurează cea prevăzută la articolul 33 alineatul (2) litera (d), în care cererea în cauză este o cerere ulterioară, care nu conține elemente sau date noi referitoare la examinarea menită să stabilească dacă solicitantul îndeplinește condițiile pentru a fi beneficiar de protecție internațională în temeiul Directivei 2011/95.
- 26 Noțiunea de „cerere ulterioară” este definită la articolul 2 litera (q) din Directiva 2013/32 ca fiind o cerere suplimentară de protecție internațională depusă după adoptarea unei decizii finale privind cererea anterioară.
- 27 Această definiție reia astfel noțiunile de „cerere de protecție internațională” și de „decizie finală”, definite de asemenea la articolul 2 din directiva menționată, la litera (b) și, respectiv, la litera (e) ale acestuia [Hotărârea din 22 septembrie 2022, *Bundesrepublik Deutschland (Cerere de azil respinsă de Danemarca)*, C-497/21, EU:C:2022:721, punctul 41].
- 28 În ceea ce privește, în primul rând, noțiunea de „cerere de protecție internațională” sau de „cerere”, aceasta este definită la articolul 2 litera (b) din directiva menționată ca fiind o cerere depusă de un resortisant al unei țări terțe sau de un apatrid în scopul obținerii protecției din partea unui stat membru, care poate fi înțeleasă ca solicitarea statutului de refugiat sau de protecție subsidiară, în sensul Directivei 2011/95.
- 29 Potrivit informațiilor care figurează în decizia de trimitere, reclamantii din litigiul principal au introdus în mai multe rânduri cereri în acest sens.
- 30 În ceea ce privește, în al doilea rând, noțiunea de „decizie finală”, ea este definită la articolul 2 litera (e) din Directiva 2013/32 ca fiind o decizie de acordare sau nu a statutului de refugiat sau de protecție subsidiară resortisantului unei țări terțe sau apatridului în temeiul Directivei 2011/95 și care nu mai este susceptibilă de a fi supusă niciunei căi de atac în cadrul capitolului V din Directiva 2013/32.
- 31 Din decizia de trimitere reiese că o astfel de decizie finală a fost adoptată de autoritatea națională competentă cu privire la toți reclamantii din litigiul principal.
- 32 Pe de altă parte, trebuie să se constate că returnarea temporară în țara sa de origine a unui solicitant de azil după respingerea unei cereri de protecție internațională nu are incidență asupra calificării unei noi cereri de azil drept „cerere ulterioară”, în sensul articolului 2 litera (q) din Directiva 2013/32.

- 33 Astfel, modul de redactare a articolului 33 alineatul (2) litera (d) și a articolului 2 litera (q) din această directivă nu menționează o asemenea returnare ca reprezentând un criteriu relevant pentru a stabili dacă o nouă cerere de protecție internațională constituie o cerere ulterioară și poate, ca atare, să fie respinsă ca inadmisibilă.
- 34 Desigur, dacă au apărut sau au fost prezentate de solicitant elemente sau date noi, în sensul articolului 33 alineatul (2) litera (d) și al articolului 40 alineatele (2) și (3) din Directiva 2013/32, care se raportează la cererea de protecție internațională, trebuie să se efectueze o nouă examinare pe fond. În acest sens, faptul că, înainte de a prezenta această cerere ulterioară, solicitantul respectiv a avut reședința în țara sa de origine poate avea o incidență asupra evaluării pericolului care trebuie realizată și, prin urmare, asupra deciziei de acordare a protecției internaționale, de exemplu dacă solicitantul menționat a fost expus acolo unui risc de persecuție. Cu toate acestea, simpla împrejurare a unei întoarceri în țara de origine nu implică neapărat, prin ea însăși, existența unor „elemente sau date noi”, în sensul acestor dispoziții.
- 35 Cu toate acestea, în cererea sa de decizie preliminară, instanța de trimitere explică faptul că prima și a doua întrebare sunt prezentate ca urmare a considerațiilor care figurează la punctul 34 și următoarele din Concluziile avocatului general Saugmandsgaard Øe prezentate în cauza L.R. (Cerere de azil respinsă de Norvegia) (C-8/20, EU:C:2021:221), potrivit cărora articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32 coroborat cu articolul 2 litera (q) din această directivă ar trebui interpretat în sensul că o cerere de protecție internațională nu poate fi declarată inadmisibilă în calitate de „cerere ulterioară”, din moment ce solicitantul a fost îndepărtat către țara sa de origine înainte de a o prezenta. Instanța de trimitere observă de asemenea că Curtea nu s-a pronunțat cu privire la aceste considerații în Hotărârea din 20 mai 2021, L.R. (Cerere de azil respinsă de Norvegia) (C-8/20, EU:C:2021:404).
- 36 În această privință, trebuie să se observe că considerațiile menționate se întemeiau în principal pe articolul 19 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul Dublin III, astfel cum reiese în special din cuprinsul punctelor 38 și 47 din aceste concluzii. Potrivit acestei dispoziții, o cerere depusă de solicitant după expulzarea sa efectivă trebuie considerată o cerere nouă, care dă naștere unei noi proceduri de determinare a statului membru responsabil.
- 37 Or, problema dacă o cerere de azil trebuie considerată o „cerere nouă”, în sensul Regulamentului Dublin III, trebuie distinsă de problema dacă această cerere trebuie calificată drept „cerere ulterioară”, în sensul articolului 2 litera (q) și al articolului 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32. Într-adevăr, în ipoteza unei noi intrări a unui solicitant pe teritoriul Uniunii Europene, întinderea calificării unei cereri drept „cerere nouă”, în sensul articolului 19 alineatul (3) al doilea paragraf din acest regulament, este limitată, în cadrul regulamentului menționat, la procedura de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională, prevăzută de același regulament.
- 38 În plus, a considera că, independent de existența unor elemente sau date noi referitoare la nevoia de protecție, întoarcerea unui solicitant în țara sa de origine între prima și noua sa cerere de protecție internațională implică în mod sistematic o examinare pe fond a cererii sale ulterioare ar echivala cu adăugarea unui motiv specific care exclude ca o decizie de inadmisibilitate să fie adoptată într-o astfel de ipoteză, din moment ce articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32 impune o examinare pe fond numai în prezența unor elemente sau date noi, cu alte cuvinte de la caz la caz.

- 39 Pe de altă parte, din moment ce întoarcerea temporară a unui solicitant de protecție internațională în țara sa de origine este lipsită de incidență în ceea ce privește interpretarea și aplicarea articolului 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32, împrejurarea că el a părăsit în mod voluntar teritoriul statului membru în cauză sau că a fost îndepărtat este și ea, în mod necesar, lipsită de relevanță în această privință.
- 40 Din elementele care precedă reiese că este necesar să se răspundă la prima și la a doua întrebare că articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o cerere ulterioară de protecție internațională să fie respinsă ca inadmisibilă, independent de faptul că, pe de o parte, solicitantul s-a întors în țara sa de origine după ce cererea sa de protecție internațională a fost refuzată și înainte ca el să prezinte această cerere ulterioară de protecție internațională și, pe de altă parte, o astfel de returnare a fost voluntară sau forțată.

Cu privire la a treia și la a patra întrebare

- 41 Prin intermediul celei de a treia și al celei de a patra întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32 trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să respingă o cerere ulterioară de protecție internațională ca inadmisibilă în cazul în care decizia privind cererea anterioară nu a vizat acordarea statutului conferit prin protecție subsidiară, ci a fost adoptată în urma unui control al existenței unor motive care interzic îndepărtarea, iar acest control corespunde în esență celui efectuat în vederea acordării acestui statut. În cazul unui răspuns negativ, instanța de trimitere dorește să afle dacă aceste controale pot fi considerate comparabile.
- 42 Din decizia de trimitere reiese că aceste întrebări trebuie analizate ținând seama de faptul că legiuitorul german nu a creat un statut autonom conferit prin protecție subsidiară decât începând cu 1 decembrie 2013. Înainte de această dată, atunci când erau îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 15 din Directiva 2004/83, autoritatea națională competentă în materie de azil constata existența unor motive de interzicere a îndepărtării în temeiul articolului 60 alineatele (2) și (3), precum și alineatul (7) a doua teză din Legea privind șederea străinilor. Sub rezerva examinării motivelor de excludere în temeiul articolului 17 din Directiva 2004/83, o astfel de constatare conducea în continuare la acordarea drepturilor stabilite, în materia dreptului de ședere, pentru beneficiarii protecției subsidiare. În măsura în care această autoritate aplica, în această privință, aceeași „grilă de examinare” ca și cea impusă la articolele 15 și 18 din Directiva 2004/83 pentru a verifica dacă era necesar să se acorde o protecție subsidiară, rezulta că consecințele unei decizii prin care se refuza pronunțarea unei interdicții de îndepărtare și cele ale unei decizii prin care se refuza acordarea statutului conferit prin protecție subsidiară erau identice.
- 43 În această privință, este necesar să se arate, în primul rând, că controlul existenței unor motive care interzic îndepărtarea în temeiul articolului 60 alineatele (2) și (3), precum și alineatul (7) a doua teză din Legea privind șederea străinilor, astfel cum este descris de instanța de trimitere, este comparabil pe fond cu cel prevăzut la articolul 15 din Directiva 2004/83 și conferă solicitanților un nivel de protecție echivalent.
- 44 Totuși, trebuie să se observe, în al doilea rând, că articolul 60 alineatul (7) a doua teză din Legea privind șederea străinilor nu conținea o mențiune explicită a criteriului existenței unei amenințări „ca urmare a violenței generalizate”, prevăzut la articolul 15 litera (c) din Directiva 2004/83. Cu toate acestea, din explicațiile instanței de trimitere reiese că dispoziția națională menționată

trebuia interpretată inspirându-se din acest articol 15 litera (c), pe care îl transpunea în mod explicit în ordinea juridică germană. În special, în temeiul unei hotărâri din 24 iunie 2008 a Bundesverwaltungsgericht (Curtea Administrativă Federală, Germania), acest articol 60 alineatul (7) a doua teză trebuia interpretat în sensul că include acest criteriu. Potrivit jurisprudenței și practicii administrative germane, în vederea interpretării motivului care interzice îndepărtarea prevăzut la articolul 60 alineatul (7) a doua teză menționat, trebuiau luate în considerare toate criteriile prevăzute la articolul 15 litera (c) menționat.

- 45 Astfel cum reiese în esență din cuprinsul punctelor 25-27 și 30 din prezenta hotărâre, noțiunea de „cerere ulterioară”, în sensul articolului 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32, se raportează la existența unei decizii finale anterioare care stabilește printre altele dacă solicitantul are dreptul la acordarea statutului conferit prin protecție subsidiară.
- 46 Or, chiar dacă, în speță, deciziile privind cererile anterioare ale reclamanților din litigiul principal nu au privit acordarea statutului conferit prin protecție subsidiară, acestea au fost adoptate în urma unui control al existenței unor motive de interzicere a îndepărtării în conformitate cu articolul 60 alineatele (2) și (3), precum și alineatul (7) a doua teză din Legea privind șederea străinilor, care, potrivit explicațiilor instanței de trimitere, este comparabil pe fond cu controlul realizat în vederea acordării acestui statut.
- 47 Din elementele care precedă reiese că trebuie să se răspundă la a treia și la a patra întrebare că articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca un stat membru să respingă o cerere ulterioară de protecție internațională ca inadmisibilă în cazul în care decizia privind cererea anterioară nu a vizat acordarea statutului conferit prin protecție subsidiară, ci a fost adoptată în urma unui control al existenței unor motive care interzic îndepărtarea, iar acest control este comparabil pe fond cu cel realizat în vederea acordării acestui statut.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 48 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șaptea) declară:

1) Articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale

trebuie interpretat în sensul că

nu se opune ca o cerere ulterioară de protecție internațională să fie respinsă ca inadmisibilă, independent de faptul că, pe de o parte, solicitantul s-a întors în țara sa de origine după ce cererea sa de protecție internațională a fost refuzată și înainte ca el să prezinte această cerere ulterioară de protecție internațională și, pe de altă parte, o astfel de returnare a fost voluntară sau forțată.

2) Articolul 33 alineatul (2) litera (d) din Directiva 2013/32

trebuie interpretat în sensul că

nu se opune ca un stat membru să respingă o cerere ulterioară de protecție internațională ca inadmisibilă în cazul în care decizia privind cererea anterioară nu a vizat acordarea statutului conferit prin protecție subsidiară, ci a fost adoptată în urma unui control al existenței unor motive care interzic îndepărtarea, iar acest control este comparabil pe fond cu cel realizat în vederea acordării acestui statut.

Semnături